

26643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)
30821 Nationale Veiligheid
Nr. 1208 Brief van de ministers van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties en van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juli 2024

Middels deze brief informeren wij uw Kamer over een internationale verstoringsoperatie die 24 juni jl. heeft plaatsgevonden. Deze brief is in lijn met de motie van het lid Erkens (VVD) over het vaker openbaar maken van cyberaanvallen en bijbehorende technische werkwijzen (Kamerstuk 36 410 X, nr. 46 – 7 februari 2024). In nauwe samenwerking tussen de Federal Bureau of Investigation (FBI), US Cyber National Mission Force (CNMF), de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) en de Nationale Politie is 24 juni jl. een Russische digitale beïnvloedingsoperatie verstoord. Deze operatie was gericht op de beïnvloeding van het publieke debat in de Verenigde Staten van Amerika (VS). Bij deze beïnvloedingsoperatie werd gebruik gemaakt van een server in Nederland.

Onderzoek AIVD en MIVD

Het onderzoek naar de beïnvloedingsoperatie is afgerond en de AIVD en MIVD maken, met het oog op het vergroten van de weerbaarheid, vandaag de informatie samen met de FBI openbaar. De AIVD en de MIVD achten het zeer waarschijnlijk dat de Russische overheid betrokken is bij de ontwikkeling van software waarmee fictieve sociale media profielen worden gecreëerd en gebruikt ten behoeve van het uitvoeren van digitale beïnvloedingsoperaties. De AIVD en MIVD achten het zeer waarschijnlijk dat deze software is ingezet binnen Russische operaties gericht op het beïnvloeden van het Amerikaanse publieke debat. Er is geen indicatie dat de offensieve cybercampagne is ingezet om het publieke debat in Nederland of Europa te beïnvloeden. Deze Russische beïnvloedingsoperatie past in het normbeeld waarbij Rusland voortdurend probeert westerse landen in een kwaad daglicht te stellen, onderlinge eenheid te ondermijnen en de publieke opinie te beïnvloeden. Hierbij wordt ingespeeld op maatschappelijke onzekerheden en pro-Russische en antiwesterse sentimenten.

Opvolging

De AIVD en MIVD hebben in samenwerking met de FBI kenmerken van de software van de digitale beïnvloedingsoperatie openbaar gemaakt en gedeeld met relevante nationale en internationale partners in het cybersecuritydomein. In de Cyber Security Advisory (CSA) staat hoe sociale media bedrijven deze software kunnen detecteren en de dreiging hiervan kunnen mitigeren. Deze is onder andere te vinden op de websites van de AIVD en van het ministerie van Defensie.

De AIVD en MIVD wijzen er in hun jaarverslagen op dat Nederland doorlopend wordt geconfronteerd met digitale aanvallen, uitgevoerd door landen met een offensief cyberprogramma, waaronder China, Rusland, Noord-Korea en Iran.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

De minister van Defensie,
R.P. Brekelmans